

## ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มพนักงานสอบสวน

ร้อยเอกหญิงนางสุตา เอโกบล<sup>1</sup>

### บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในกลุ่มพนักงานสอบสวน กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานสอบสวนในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 258 คน สุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ใช้สถิติไคสแควร์และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในกลุ่มพนักงานสอบสวน อยู่ในเกณฑ์มีปัญหา ร้อยละ 76.74 พนักงานสอบสวนมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.8 มีเจตคติไม่เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ร้อยละ 82.56 คุณลักษณะทั่วไป ด้านเพศ และการอบรมความรู้มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ด้านสถานภาพสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ( $r = -0.278$   $p\text{-value} < 0.05$ ) เจตคติต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับสูง ( $r = -0.723$   $p\text{-value} < 0.01$ )

จากผลการวิจัยนี้เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริง และควรสร้างเจตคติที่ดีให้แก่พนักงานสอบสวนควบคู่ไปกับการอบรม พนักงานสอบสวนต้องผ่านการอบรมเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานความรุนแรงในครอบครัวอย่างมีระบบ บุคลากรต้องเพียงพอและควรจัดบุคลากรเพศหญิงให้ปฏิบัติงานด้านนี้โดยเฉพาะ

คำสำคัญ: ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 พนักงานสอบสวน

<sup>1</sup> พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกบริหารกฎหมาย การแพทย์และสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล

## Problems on Legal Implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550 by Inquiry Officials

Captain Nadsuda Akobol<sup>2</sup>

### Abstract

This is a survey research, with the objective to study problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550, by investigative officials. Sample groups were 258 investigative officials in Bangkok Metropolitan area, by simple random sampling. Data collection was made by completing questionnaire. Data was analysed for frequency, percentage, and using Chi square statistics and Pearson's co-efficient correlations.

Research result indicated that problems of legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550, by investigation officials were at high level for 76.74 per cent. Investigative officials who had high level of knowledge, 62.8 per cent. Investigative officials who had association with the Domestic Violence Act B.E. 2550, 82.56 per cent. General characteristics, on genders and training for knowledge, had association with problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550. Marital status did not have association with problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550. Knowledge of investigative officials had negative association with problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550 and had low level of association ( $r = -0.278$ ,  $p\text{-value} < 0.05$ ). The attitude of investigative officials had negative relationship with problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550 and had high level of association ( $r = -0.723$ ,  $p\text{-value} < 0.01$ ).

From the result of this research, there are recommendations for related working units to improve criteria, procedure, prescribing roles and duties of each party clearly and in a practical way, so that it can be conducted in reality. Good attitude should be build/transformed in investigative officials together with training. Investigative officials should go through training course to gain knowledge and understanding in legal proceedings relating to offence on domestic violence systematically. There should be sufficient personnel, and arrangement of female personnel to do this kind of work specifically.

---

<sup>2</sup>Registered Nurse at Phramongkutklao Hospital. M.Sc. (Public Health) Program in Medical and Public Health Law Administration, Mahidol University.

**Keywords:** Problems on legal implementation of the Domestic Violence Act B.E. 2550, investigative official

## บทนำ

ครอบครัวนับเป็นสถาบันแห่งแรกๆ ที่ทุกคนรู้จักและเป็นสถาบันที่มีความสำคัญที่สุดในชีวิตของทุกคน ความสงบสุขในครอบครัวเป็นรากฐานสำคัญที่จะผลักดันเด็ก และเยาวชนให้มีการเติบโตสมบูรณ์ไม่ใช่แต่เพียงร่างกายเท่านั้น แต่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาจิตใจสังคม เพื่อเยาวชนเด็ก และเยาวชนจะเป็นกำลังสำคัญในสังคม ดังนั้นครอบครัวจึงมีส่วนสำคัญในการอบรม สั่งสอน ให้ความรู้สมาชิกในครอบครัว แต่ในปัจจุบันครอบครัวมีลักษณะเป็นครอบครัวเดี่ยวมากขึ้น (พรรณพิมล หล่อตระกูล, 2553) และด้วยสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบถึงความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวตามมาด้วย ทั้งระหว่างคู่สมรสด้วยกัน ระหว่างพ่อแม่กับลูก และระหว่างญาติพี่น้องกันเอง ส่งผลให้เกิดปัญหาการหย่าร้าง การติดยาเสพติดของลูก ปัญหาสุขภาพกายและจิต รวมทั้งอาจจะเป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่ละเอียดอ่อน มีความแตกต่างจากการทำร้ายร่างกายระหว่างบุคคลทั่วไป เนื่องจากเกิดขึ้นกับบุคคลในครอบครัว ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ดังนั้นการนำมาตรการทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้จึงไม่เหมาะสมเนื่องจากกฎหมายอาญาเป็นบทบัญญัติที่มุ่งเน้นที่จะลงโทษผู้กระทำผิดมากกว่าที่จะแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิด ดังนั้นจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ขึ้นมา มีบทบัญญัติ 18 มาตรา โดยมีการกำหนดรูปแบบ วิธีการ และขั้นตอนต่างจากการใช้มาตรการทางอาญา กำหนดให้การกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดฐานยอมความได้เพื่อช่วยเหลือออกจากกระบวนการยุติธรรม โดยมีเงื่อนไขในการยอมความ โดยใช้วิธีการแก้ไขฟื้นฟู บำบัดรักษา คุ้มครองประพฤติ ชดใช้เงิน ทำงานบริการสาธารณะ เพื่อที่จะได้สามารถคุ้มครองผู้ถูกกระทำความรุนแรง และสามารถแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้กลับใจไม่กระทำผิดอีก และยังทำให้ความสัมพันธ์ในครอบครัวดีขึ้น ในกระบวนการสอบปากคำผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว พนักงานสอบสวนจะต้องจัดให้มีจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ร่วมอยู่ด้วยในขณะที่ทำการสอบปากคำ เพื่อให้คำปรึกษา และช่วยดูแลสภาพจิตใจ การสอบสวนและการฟ้องคดีต้องกระทำไปแล้วเสร็จภายใน 48 ชั่วโมง หากมีความจำเป็นสามารถพักฟ้องได้ไม่เกิน 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 6 วัน นับแต่ได้ตัวผู้กระทำความผิด ในกรณีที่มีการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ พนักงานสอบสวนต้องจัดให้มีการทำบันทึกข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการยอมความหรือถอนการถอนคำร้องทุกข์ หากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามเงื่อนไขจึงจะมีการยอมความหรือถอนคำร้องทุกข์ได้ แต่ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข ให้พนักงานสอบสวนยกคดีขึ้นดำเนินการต่อไป ซึ่งขั้นตอนและกระบวนการต่างๆ เหล่านี้ มีกำหนดระยะเวลาสั้นเกินไป ทำให้พนักงานสอบสวนทำงานไม่ทัน เนื่องจากพนักงานสอบสวนมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนคดี พนักงานสอบสวนหนึ่งคนต้องทำหน้าที่หลายเรื่อง ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ (สมชาย ว่องไวเมธี, 2555) และกระบวนการสอบปากคำจะต้องประสานงานกับบุคลากรสหวิชาชีพ ซึ่งสร้างความยุ่งยากในการ

ปฏิบัติงาน เนื่องจากไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจนของแต่ละฝ่าย และการประสานงานยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ (อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์, 2553)

ดังนั้นการที่จะบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ. 2550 ให้มีประสิทธิภาพ จึงต้องศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการนำพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มาใช้ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาปัญหาจากการดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวพ.ศ.2550 ข้อมูลที่ได้มาจะเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและหาแนวทางในการป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นอีก

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
2. เพื่อวัดระดับความรู้ของพนักงานสอบสวนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550
3. เพื่อศึกษาเจตคติของพนักงานสอบสวนต่อปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
4. เพื่อหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มพนักงานสอบสวน

### ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะในกลุ่มของพนักงานสอบสวนชั้นสัญญาบัตรที่มียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีขึ้นไปแต่ไม่เกินพันตำรวจโท ในเขตกรุงเทพมหานคร ในช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม 2556 ถึง 30 มิถุนายน 2556

### ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ คุณลักษณะทั่วไปของพนักงานสอบสวน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการทำงาน และการเข้ารับการอบรมความรู้ ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และเจตคติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

ตัวแปรตาม คือ ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของพนักงานสอบสวน แบ่งตามบทบาทหน้าที่ออกเป็น 5 วิธีการ คือ 1.การรับคำร้องทุกข์ 2.การสอบสวน 3.การประนีประนอมยอมความ 4.มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ 5.การปฏิบัติต่อสำนวนการสอบสวนและการสั่งฟ้อง

### สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะทั่วไปของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
2. ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550
3. เจตคติของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

### วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อศึกษาปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของผู้ปฏิบัติงานในกลุ่มของพนักงานสอบสวน ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 258 ราย ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาจากคณาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน และได้ Try out กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษา ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมากกว่า 0.80

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการอธิบายคุณลักษณะทั่วไป ความรู้ เจตคติ และปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของพนักงานสอบสวน ใช้สถิติทดสอบ ไคสแควร์ (Chi-square Test) และสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation) ทดสอบสมมติฐานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

### ผลการวิจัย

พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 93.0 และเพศหญิงร้อยละ 7.0 อายุสูงสุด 54 ปี อายุต่ำสุด 22 ปี กลุ่มอายุน้อยกว่า 30 ปีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.3 พนักงานสอบสวน 2 ใน 3 มีสถานภาพโสดร้อยละ 60.5 มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 62.2 มีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 8 ปี มีประสบการณ์การทำงานมากที่สุด 17 ปี มีประสบการณ์การทำงานน้อยสุด 1 ปี ไม่ได้รับการเข้ารับการอบรมความรู้ร้อยละ 64.3 ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากถึงร้อยละ 82.55 พนักงานสอบสวนมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.8 และมีเจตคติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 91.47 และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า

1.คุณลักษณะทั่วไปในส่วนของเพศ การเข้ารับการอบรมความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และอายุมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ( $r = -0.243$ ) ประสิทธิภาพการทำงานมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับปานกลาง ( $r = -0.518$ ) กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ดังตารางที่ 1 และตารางที่ 2

**ตารางที่ 1** ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ สถานภาพ การอบรมความรู้ของพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ( $n=258$ )

| คุณลักษณะทั่วไป   | ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 |                |       |         |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|---------|
|                   | น้อย                                                                                | มาก            | รวม   | p-value |
|                   | จำนวน (ร้อยละ)                                                                      | จำนวน (ร้อยละ) | จำนวน |         |
| เพศ               |                                                                                     |                |       |         |
| ชาย               | 57 (23.75)                                                                          | 183 (76.25)    | 240   | 0.030*  |
| หญิง              | 11 (61.12)                                                                          | 7 (38.88)      | 18    |         |
| สถานภาพ           |                                                                                     |                |       |         |
| โสด               | 31 (19.87)                                                                          | 125 (80.13)    | 156   | 0.523   |
| สมรส              | 27 (28.72)                                                                          | 67 (71.28)     | 94    |         |
| หม้าย/หย่า/แยกกัน | 2 (25.00)                                                                           | 6 (75.00)      | 8     |         |
| อยู่              |                                                                                     |                |       |         |
| การเข้ารับการอบรม |                                                                                     |                |       |         |
| ความรู้           | 54 (58.69)                                                                          | 38 (41.03)     | 92    | 0.024*  |
| อบรม              | 42 (27.3)                                                                           | 124 (72.7)     | 166   |         |
| ไม่ได้อบรม        |                                                                                     |                |       |         |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**ตารางที่ 2** ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

| คุณลักษณะทั่วไป | ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 |         |
|-----------------|-------------------------------------------------------------|---------|
|                 |                                                             |         |
|                 | Coefficient correlation (r)                                 | p-value |

|                    |        |        |
|--------------------|--------|--------|
| อายุ               | -0.243 | 0.042* |
| ประสบการณ์การทำงาน | -0.518 | 0.023* |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดความสัมพันธ์ในระดับต่ำ ( $r = -0.278$ )

3. เจตคติของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดความสัมพันธ์ในระดับสูง ( $r = -0.723$ ) ดังตารางที่ 3

**ตารางที่ 3** ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติของพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

| ปัจจัย                                                     | ปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 |          |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------|
|                                                            | Coefficient correlation (r)                                  | p-value  |
| ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 | -0.278                                                       | 0.03*    |
| เจตคติต่อพระราชบัญญัติความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550        | -0.723                                                       | <0.001** |

\* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

### อภิปรายผล

ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ.2550 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ.2550 ในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากถึงร้อยละ 82.55 ซึ่งจากการศึกษาวิจัยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการสอบสวนดำเนินคดี จัดอยู่ในเกณฑ์มีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 89.53 โดยผลการวิจัย พบว่า การประสานงานระหว่างตำรวจ กับสหวิชาชีพเข้าร่วมในการสอบปากคำ มักจะกระทำได้ยาก เนื่องจากกฎหมายไม่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจนในแต่ละฝ่าย ทำให้ไม่สามารถประสานงานได้อย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากต้องมีการทำงานเริ่มตั้งแต่ ผู้ถูกกระทำ ผู้กระทำครอบครัว พนักงานสอบสวน นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ แพทย์ โรงพยาบาล อัยการ ศาล เป็นต้น ซึ่งการประสานงานยังไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ

2. ด้านหน้าที่เกี่ยวกับการประนีประนอมยอมความ จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการประนีประนอมยอมความของปัญหานี้จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามาก ร้อยละ 77.78 โดยผลการวิจัยอธิบายได้ว่า การประนีประนอมยอมความนี้เป็นปัญหาที่เกิดจากข้อกฎหมายที่ระบุขั้นตอนในการสอบสวนที่ต้องมีสหวิชาชีพ และกำหนดว่าจะยอมความคดีประเภทนี้ได้ในชั้นศาลเท่านั้น

3. การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ในการทำสำนวนการสอบสวน และการสั่งฟ้องคดีความรุนแรงในครอบครัว จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในการการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการทำสำนวนการสอบสวนและการสั่งฟ้องคดีจัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามากและพบว่ามีปัญหามากที่สุด ร้อยละ 54.26 คือ การส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้กระทำผิด ภายใน 48 ชั่วโมง กรณีเด็กและเยาวชน ภายใน 24 ชั่วโมงนับแต่ได้ตัวผู้กระทำผิดนั้นเป็นไปไม่ได้เลย ด้วยข้อกำหนดของกฎหมายและระเบียบ ขั้นตอนการทำสำนวน ไม่มีทางที่จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ทัน ประกอบกับการต้องรอผลตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ หรือผลจากแพทย์ ผลจากหน่วยงานต่างๆ อันเป็นเหตุความจำเป็นในการสอบสวนที่ต้องมีสิ่งเหล่านี้ในการพิจารณาผู้กระทำผิด

4. ด้านหน้าที่เกี่ยวกับมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในการการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านมาตรการหรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ จัดอยู่ในเกณฑ์ที่มีปัญหามาก ร้อยละ 58.13 โดยผลการวิจัยอธิบายได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นการยื่นคำร้องขอต่อศาล เพื่อออกคำสั่งกำหนดมาตรการใดๆ หรือกำหนดวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ วิธีการเข้ารับการตรวจรักษาจากแพทย์ หรือวิธีการเพื่อบรรเทาทุกข์ให้ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว เข้าไปในที่พำนักของครอบครัว หรือวิธีอื่นๆ อื่นใดอีกนั้น พ.ร.บ. นี้กำหนดไว้เพียงว่า ให้พนักงานสอบสวนทำคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้ศาลสั่ง แต่ข้อกฎหมายกำหนดให้การปฏิบัติในการดำเนินคดี ศาลจะฟ้องคดีได้ ตาม ป.วิอาญากำหนดไว้ว่า ผู้เสียหายฟ้องคดีเอง หรือ พนักงานอัยการฟ้อง ดังนั้น คำร้องของพนักงานสอบสวนจะสมบูรณ์ต่อเมื่ออัยการได้จัดทำเป็นคำขอท้ายฟ้อง หรือ ผู้เสียหายยื่นคำร้องขอ เพิ่มเติมต่อศาลเอง หรือประสานกับอัยการเจ้าของเรื่องเพื่อให้ทำคำร้องท้ายฟ้องเพิ่มเติมให้ ซึ่งจะเห็นได้ว่า เป็นปัญหาในข้อกฎหมายที่เพิ่มช่องว่าง และขั้นตอนการปฏิบัติ แต่พนักงานสอบสวนไม่อาจรู้ได้ว่าเมื่อคดีสิ้นสุด ผู้เสียหายต้องการให้บรรเทาทุกข์ประเด็นใด เนื่องจากเป็นเหตุการณ์ในอนาคตประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในส่วนนี้ จึงไม่ได้ยื่นคำร้องขอบรรเทาทุกข์เพิ่มเติม และเมื่อกลายเป็นปัญหาไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ จึงกลายเป็นว่าพนักงานสอบสวนไม่ทำคำร้องให้ เป็นผลให้ผู้เสียหายไม่ได้รับการบรรเทาทุกข์ แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายก็ให้โอกาสให้ผู้เสียหายยื่นขอบรรเทาทุกข์ได้ในภายหลังอยู่ดี แต่อาจจะล่าช้าบ้าง ด้วยเหตุนี้ปัญหาดังกล่าวจึงจัดอยู่ในระดับมาก

5. ด้านหน้าที่รับคำร้องทุกข์ จากการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในการการปฏิบัติ

หน้าที่ของพนักงานสอบสวนด้านการรับคำร้องทุกข์ จัดอยู่ในเกณฑ์มีปัญหาน้อยร้อยละ 68.41 เนื่องจากการรับคำร้องทุกข์จะเป็นคดีอาญาที่สามารถส่งฟ้องต่อพนักงานอัยการตามลักษณะคดีได้นั้น ต้องตัดออกเลขคดีที่มีระเบียบขั้นตอนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดรูปแบบขั้นตอน ให้ปฏิบัติเหมือนกันทุกรูปคดี ซึ่งจากปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่าสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหารงาน ที่กล่าวถึง “ทฤษฎีระบบ” ในด้านทฤษฎีระบบ ในฐานะระบบที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันระหว่างระบบใหญ่กับระบบย่อยคล้ายสิ่งมีชีวิต เช่น ร่างกายมนุษย์ประกอบด้วยอวัยวะต่างๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ในระบบสังคมจึงมีความจำเป็นบางอย่างที่ได้รับการตอบสนองเพื่อความอยู่รอดของระบบ ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองก็จะทำให้สังคมเกิดภาวะไร้คุณภาพ คือ เสื่อมศูนย์ ระบบก็เสื่อมสลายไปในที่สุด

#### **ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. 2550**

จากการศึกษาวิจัย พบว่าพนักงานสอบสวนมีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 โดยภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 62.8 ซึ่งจากผลการวิจัยอธิบายได้ว่า ถึงกฎหมายนี้จะเป็นกฎหมายใหม่ มีการบังคับใช้มาได้เพียง 7 ปี แต่พนักงานสอบสวนก็มีความรู้และเข้าใจในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกระบวนการและขั้นตอนในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 มีความเข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมาย ซึ่งในยุคปัจจุบันนี้ เทคโนโลยีในการค้นคว้าข้อมูลมีจำนวนมากซึ่งง่ายต่อการเรียนรู้ จึงทำให้พนักงานสอบสวนสามารถเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายต่างๆ ได้อย่างง่ายดาย ผลการวิจัยเกี่ยวกับความรู้ของพนักงานสอบสวนจึงอยู่ในระดับสูง

#### **เจตคติต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550**

จากการศึกษาวิจัย พบว่าพนักงานสอบสวนมีเจตคติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ไม่เห็นด้วยร้อยละ 91.47 มองว่าการใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขปัญหามารยาทในครอบครัวและสังคมได้ ซึ่งปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงมองว่าการบังคับใช้ พ.ร.บ. นี้เป็นการเพิ่มภาระงานซึ่งมีมากอยู่แล้ว ดังนั้น ควรจัดการอบรมให้ความรู้แก่พนักงานสอบสวนควบคู่กับการปรับให้มีเจตคติที่ดีในการทำงาน

#### **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปของพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรง ในครอบครัว พ.ศ. 2550**

ผลการศึกษาคุณลักษณะทั่วไป พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก พนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย แต่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่จะเป็นผู้หญิงและเด็ก ข้อมูลบางอย่างที่เกิดขึ้นจากผู้หญิงและเด็ก แต่เขาเหล่านั้นจะไม่กล้าเล่าให้พนักงานสอบสวนผู้ชายฟัง ไม่กล้าแม้จะมาแจ้งความ ไม่เหมือนพนักงาน

สอบสวนผู้หญิงเพราะมีความละเอียดอ่อน และมีความเข้าใจปัญหาของผู้หญิงได้มากกว่าผู้ชาย และสามารถรับฟังปัญหาของผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ดีกว่า

อายุ มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุเนื่องจากในอดีตที่ผ่านมา ตำรวจในทุกสายงานมีความขาดแคลน ดังนั้น ตั้งแต่ปี พ.ศ.2554 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้เปิดรับบุคลากรนอก ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี สอบบรรจุเข้ามาเป็นข้าราชการตำรวจในทุกสายงาน จึงทำให้มีพนักงานสอบสวนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เมื่อมาอยู่ในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปริมาณงานในความรับผิดชอบสูง ปัญหารูปแบบต่างๆ มีความสลับซับซ้อน พนักงานสอบสวนที่ขาดประสบการณ์ จะไม่มีความเชี่ยวชาญในการพิจารณาดำเนินคดี และเมื่อต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับคดีความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีขั้นตอนซับซ้อน จึงทำให้เกิดปัญหาในการบังคับกฎหมายให้ถูกต้องได้

สถานภาพสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เนื่องจากเป็นสถานะส่วนบุคคลที่ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่พนักงานสอบสวนทั้งเพศชาย หรือหญิงโดยตรง

ประสบการณ์การทำงาน มีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับพนักงานสอบสวนเข้ามาใหม่หลายอัตรา ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าพนักงานสอบสวนที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี มีมากถึงร้อยละ 62.2 ซึ่งสอดคล้องกับประเด็น อายุ ของพนักงานสอบสวน เป็นผลให้ยังคงขาดประสบการณ์ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนความชำนาญในการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550

การเข้ารับการอบรมความรู้ มีความสัมพันธ์กับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่าพนักงานสอบสวนที่ได้เข้ารับการอบรมเพียงร้อยละ 35.7 ซึ่งทำให้พนักงานสอบสวนไม่ทราบในรายละเอียดและกระบวนการในการทำงานของ พ.ร.บ.นี้ ซึ่งค่อนข้างซับซ้อน จึงส่งผลต่อปัญหาในการบังคับใช้ได้

**ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติของพนักงานสอบสวนกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550**

ความรู้ของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่าพนักงานสอบสวนมีความรู้ในระดับสูง แต่ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนเลือกที่จะใช้ดุลพินิจในการพิจารณา ไม่ดำเนินการกับบางกรณี ที่เห็นว่าไม่จำเป็นต้องบังคับใช้ พ.ร.บ. โดยไกล่เกลี่ยคดีเสียเอง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้เกิดรูปธรรม และความพึงพอใจสูงสุด

เจตคติของพนักงานสอบสวนมีความสัมพันธ์เชิงลบกับปัญหาการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และมีขนาดของความสัมพันธ์ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 จากผลการวิจัยอธิบายได้ว่า พนักงานสอบสวนมีเจตคติที่ไม่เห็นด้วยกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 เนื่องจาก พนักงานสอบสวนเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงานซึ่งมีมากอยู่แล้ว มองเป็นเรื่องเสียเวลา การใช้กฎหมายเพียงอย่างเดียวไม่สามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ ไม่สามารถแก้ไขปัญหาสังคมได้ ตลอดจนกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินคดีมีความซับซ้อน ยากต่อการปฏิบัติ และยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอดุลย์ ณรงค์ศักดิ์ (2553) พบว่าปัญหาด้านปัจจัยนำเข้าด้านเจตคติ พนักงานสอบสวนมีเจตคติในทางลบในระดับมาก การดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ยังไม่มีความชัดเจนในหลายประเด็น สร้างความยุ่งยากกับการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน

### สรุปและข้อเสนอแนะ

การบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 ของพนักงานสอบสวน โดยแบ่งตามบทบาทหน้าที่ออกเป็น 5 วิธีการ คือ 1. การรับคำร้องทุกข์ 2. การสอบสวน 3. การประนีประนอมยอมความ 4. มาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ 5. การปฏิบัติต่อสำนวนการสอบสวนและการสั่งฟ้อง ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีปัญหาอย่างมากในการบังคับใช้เนื่องจากกฎหมายยังไม่รูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ อีกทั้งขั้นตอนยังยุ่งยากซับซ้อน ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด อีกทั้งพนักงานสอบสวนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ได้เข้ารับการอบรมความรู้จำนวนน้อย มีเจตคติทางลบกับพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550 และยังคงมองว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว จึงทำให้คดีความรุนแรงในครอบครัวมีปริมาณน้อย ในขณะที่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ

การศึกษานี้มีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. รัฐบาลควรปรับปรุงข้อกำหนดของพระราชบัญญัติฯ นี้ ให้สามารถนำมาใช้ได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรมสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง ซึ่งจากผลการวิจัยพบปัญหาอย่างมากในการประสานงานเพื่อขอสหวิชาชีพมีส่วนร่วมในการสอบสวน แต่ไม่มีแนวทางที่ชัดเจน

2. จากผลการวิจัยพนักงานสอบสวนยังคงมองว่าปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องส่วนตัว ดังนั้นรัฐบาลจึงต้องให้ความสำคัญ ผนวกเรื่องความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่เรื่องส่วนตัวอีกต่อไปให้มากขึ้น กำหนดให้ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นเรื่องเร่งด่วน เน้นครอบครัวเป็นสำคัญ เพราะถ้าสถาบันครอบครัวเข้มแข็งแล้ว สถิติของคดีความรุนแรงในครอบครัวจะลดลง

ส่วนข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ มีดังนี้

1. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ควรเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินงาน ปรับปรุงหลักเกณฑ์วิธีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม

สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างแท้จริงตั้งแต่เริ่มกระบวนการ ระหว่างการปฏิบัติงาน และภายหลังเสร็จสิ้นกระบวนการ

2. ควรสร้างเจตคติที่ดีให้แก่พนักงานสอบสวนควบคู่ไปกับการอบรม พนักงานสอบสวนต้องผ่านการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการดำเนินคดีเกี่ยวกับความผิดฐานความรุนแรงในครอบครัว อย่างมีระบบ บุคลากรต้องเพียงพอและควรจัดบุคลากรพิเศษให้ปฏิบัติงานด้านนี้โดยเฉพาะ

3. รัฐบาลควรผลิตพนักงานสอบสวนและพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้หญิงเพิ่มขึ้น เนื่องจากปัจจุบันพนักงานสอบสวนหญิงมีจำนวนไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน

#### บรรณานุกรม

ฉัตรสุมน พงศ์ปิฎก. (2553). **หลักการวิจัยทางสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพมหานคร:เจริญดี มั่นคงการพิมพ์, หน้า184.

นันทพันธ์ ชินล้ำประเสริฐ. (2553). **การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสังเคราะห์งานวิจัยด้านความรุนแรงในสังคมไทย**. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

บุญจันทร์ ประทุมชัย. (2551). **ความเข้าใจและทัศนคติต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว**. งานวิจัย.

บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ. (2552). **ทัศนคติและบทบาทของทิสหวิชาชีพต่อการแก้ไขปัญหความรุนแรงในครอบครัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุศรินทร์ คล่องพยาบาล. (2552). **ความรุนแรงในครอบครัว ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการถูกทำร้ายของภรรยาในเขต อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์ปริญญา สังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

พิเชษฐ์ สิทธิวิรัตน์. (2550). **ปัญหาจากกระบวนการยุติธรรมเพื่อคุ้มครองผู้หญิงและเด็กจากการถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว**. งานวิจัย.

พจน์ เพชรสูงเนิน. (2550). **ความรู้ความเข้าใจต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว**. งานวิจัย.

พรรณพิมล หล่อตระกูล. (2553). **แนวโน้มครอบครัวไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า**. Available at [www.iam.hunsa.com/mapichai/article/70947](http://www.iam.hunsa.com/mapichai/article/70947)

ราชบัณฑิตยสถาน.(2542).**พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.

รณชัย คงสกนธ์, และ นฤมล โพธิ์แจ่ม. (2551) **ความรุนแรงในครอบครัว** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหประชาพานิชย์.

- ลักษณ์นารา จรรย์ยานนท์. (2549). **การใช้ชุมชนเป็นฐานเพื่อการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในชุมชนแออัด เขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิลาสินี พนานครทรัพย์. (2549). **ความรุนแรงต่อผู้หญิงในชีวิตคู่: เสียงของผู้หญิง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำหรี จิตตินันท์. (2550). **ความรุนแรงในครอบครัว**. รายงานการสัมมนาเรื่องการยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการประสานงานสตรีแห่งชาติ.
- สมชาย ว่องไวเมธี. (2555). **มองมุมใหม่แก้ปัญหา ความรุนแรงในครอบครัว คิดให้ไกลกว่าเรื่องส่วนตัว**. Available at <http://www.mediamonitor.in.th/main/>
- อัสดา จันท์แสนต่อ. (2553). **ความรุนแรงในครอบครัว : มุมมองของผู้หญิง**. เชียงใหม่: ธนบรรณการพิมพ์.
- อัจฉรา สกุนตนิยม. (2551). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการทำร้ายคู่สมรส**. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อดุลย์ ณรงค์ศักดิ์. (2553). **การประเมินการบังคับใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. 2550**. งานวิจัย.